I NA POE HELUHELU

O ka makou kauleo hope loa keia i ko makou mau Luna a me na poe lawe pakahi, no ka hoomanao aku ia oukou i ke ola a me ka hanu o ko kakou Wahaolelo. O ka mahina hope keia e pau ai o ka hapaha mua o ka 1892, a he nui o kona mau Luna a me na poe heluhelu e houlolohi mai nei i ka hookaa ana i ka uku nupepa, a he mea makehewa wale no ia makou ka hoolawa ana aku ia mau poe ke ole makou e kapae ae i ko lakou mau inoa mai ka papa inoa hookaa o ko makou mau poe lawe.

O na Luna a me na poe lawe pakahi he mau wahi koena ko lakou o ka makahiki i hala, e oluolu hoi lakou e hookaa pau mai i ke ola o ka nupepa, a komo laelae kakou no ka makahiki hou e helo nei.

He elua helu a makou o haawi ai i manawa kupono no na makamaka e hoomanao mai ai i ko makou mau luhi, a i ole e hooko ia, e kapae ia no ko lahou mau inoa.

He mea makehewa ia makou ke kauleta pinepine ana i na pule a pau. E hoouna mai i ka ikaika hoohana o ka nupepa, a e hoomau aku makou i ka hoouna ana.

W. H. STONE,
Luna Nui no ka Manawa.

KA ELELE,

KEENA, HELU 63, ALANUI MOI.

Hoopukala i na Kakalaka Poaono a pau a ka Hui Pai Elele.

- NA UKU O KA PEPA :-

Hookahi Makahiki	$2 00
Eono Mahina	1 50
Ekolu Mahina	1 00
Hookahi Mahina	50
No ke kope hookahi	10

Ma ke Dala Kuike wale no ka Uku Nupepa.

W. H. STONE,
Luna Nui no ka manawa.

HONOLULU, MARAKI 26, 1892.

NO MAKOU IHO.

Ma ko makou helu o ka pule i hala ua hookui ia mai makou me kekahi ulia poino kaulele mai no ka manawa me ka ike a hoomaopopo mua ole ia oia hoi ka hapa ana o ka pepa a hiki ole ke hoolawa ia kona poe heluhelu, mamuli o ka hemahema o ka halepai e pai ia nei ko kakou nupepa a nui loa na pepa i hoopoiuo ia, na hapala a inoino maoli no me ka hiki pono ole ke heluhelu ia. O keia poino, aia ma ko makou aoao, aka, mamuli nae o ka hewa i hana hemahema ia e kekahi aoao, pela iho la i hoonele ia ai ko makou mau poe heluhelu me ka nupepa ole.

O na poe lawe pepa ma na mokupuni ka poe i hoonele ia me ka nupepa ole, oia ka makou e noi aku nei i ko lakou oluolu, e kala ia makou no ia hewa poino i ko oukou waiwai heluhelu no keia hiki ole ana ia makou ke hoolawa aku, a me ka minamina nui no hoi makou e kaukau nei i keia manao e hoomanawanui mai oukou e na haku no kekahi wa aku.

Ua heluhelu iho makou i kekahi manao kuokoa i hoopuka ia na ka nupepa "Buletina" o ka Poaha nei, e pili ana i ka manao hoemi i na lilo o ke aupuni, a ua hai ae oia i kona apono ole i ka hawina i hookaawale ia no ka Molwahine a me ka Pualikoa Kiai Alii e hoemi ia malalo iho o ko keia wa e ku nei. Wahi ana, ua kuhihowa paha oia ma ia mea, aole paha. O ka hoohaahaa ana i ka ikaika kiai o ka Puali Alii o ke Aupuni ua like ia me ka ae ana aku i na poe kipi e hele lanakila iloko o ka aina nei me ka hiki ole ke hoomalu ia i ka wa e ala mai ai o kekahi haunaele kuloko.

O makou pu kekahi e kokua ana i kela manao hoohaili olelo a Roiala i o la honua, a i ke Kapena a me na alii o ka Puali Kiai Alii ka makou koi kuleana iloko o ke koko hookahi a mo ka puuwai, e makaala a e ku me ka makaukau mau i na minute a pau o ke ao me ka po, no ke kupaa ana a malama i ka maluhia o ka Nohoalii, ka lahui a me ka aina hanau.

MA KEKAHI o na nupepa o na aina e, i ike iho ai makou i kekahi mau olelo e pili ana i ka Hooilina o ke Kalaunu Kainlani o Hawaii ma keia mua iho, he kaikamahine alii eleu oia ma ke kula e noho mai la i ka imi naauao i Enelani, a ua ohohia nui ia oia e kana liau kumu a me na hoakula, a na lilo oia he mea punahele loa ia lakou ma na lealea ana o ka halekula. O ka makou pule, e malama klai ia ke Kama'liiwahine a hiki i kona huli hoi ana mai i ke ono hanau o Hawaii nei.

MAI LOKO ponoi mai o na nupepa kue kanaka Hawaii, o nema ai i ko lakou ike ole a me ka hoonaauao kupono ole ia, ua puka mai he manao mahalo na Mr. Walakahauki, kekahi o na kamaaina kahiko loa o keia kulanakauhale ma ka nupepa "Advertiser," e hapai ana i ke kanaka Hawaii ma kana mau alakai ana o ke kaulike a me ka hooko hana, oia hoi ko kakou Luna Alanui Kamaki a me kona hope kokua. Ma kela manao i kakau ponoi ia e Mr. Walakahauki, ua oi loa aku ka waimai o ia mea ma mua o ka hana i hooko ia, a pela makou e komo pu aku nei iloko o ia haawina hookahi—imua aku e Hawaii no ka pahu o ka lanakila, a e ko ka olelo makua e maalo nei imua o ko kakou mau alo—Hawaii no Hawaii.

O KELA hihia hoopii e hoonoa ia ke koho ana i na moho Alii o keia mokupuni imea o ka Aha Kiekie i ka Poakahi nei, aole i hoopuia ia mai ka olelo hoholo a ka Lunakanawai, aka, ua lilo ka Aha no ekolu la ma ka hoopaapaa hoohalike i ke kupono o ka hihia me kr kanawai, me ka haawi ia o na manao kalaiolelo e na Loio ma ka ulaa ana i na nihoniho o Hua i ka la a ahuwale, a ua ae ia e ka Aha ka hoolohe ana i na hoike, a ua hookoe ke Kahu i kana olelo hooholo a puka mai i kekahi manawa.

MA KEKAHI kolamu o ko kakou pepa o keia la, e ike ia ai ka moolelo o ka Bihopa o Oloba a me ka hana kaulana a kona mau kupuna i ke koneturia i hala ma kekahi mau aupuni o Europa waena, na lakou i ulupa a wawahi i ke kapu o na hana hoomanakii o ia au kahiko, a mailoko mai o ia hanauna i puka mai ai ka makua Halemano, ka Bihopa Nui Oloba o ke Aupuni Hawaii.

Ua loaa pu mai he lono mai kekahi mai o ko makou makamaka, o ke Kea Hoohanohano o Kalakaua i haawiia aku iaia ma ka oluolu o ke Alii ka Moiwahine e ola, oiai ke Alii ka Moi Kalakaua ma kana huakai makaikai kaapuni honua, ua waiho ia aku ia mea imua o ke Alii me ke noi ana aku i kona oluolu no ka hoouna loa ona i ke Poo o ka Hooko Hana o ka Manaoio Buse i ke kulanakauhale o Parisa, a ua hoike mai ke Alii i kona pono a me ka hauoli nui no ka waiho ana aku ia Kea Hoohanohano o ke aloalii o Hawaii nei ma ia wahi laa o ka manaoio.

Ua hoala ia mai ka noonoo i ka Lani Moi Kalakaua i hala, ua haawi ia aku he Ke'a Hoohanohano i ka makua Damiano oiai oia e noho ana iwaena o ka mai weliweli loa o ka Lepera ma ka mokupuni o Molokai, i kona wa i make ai, ua hoouna loa ia aku ia Kea Hoohanohano i ka Hooko Hana o ka Manaoio Buse i Parisa ma ka ae ana o ka Moi Kalakaua, a ua loaa mai he pane ohohia o ka hauoli nui ma ka aoao o ke Kumu Manaoio Buse, me ka hai ana mai me na huaolelo hoolauna o ke aloha pilipaa, o ka mua loa ia o na Kea Hoohanohano i waiho ia aku iloko o kahi waihona laa mai kekahi Poo Kalaunu aku o ke ao nei, a ua lilo ia Hawaii ka hanohano nui o ka waiho ana aku i na manao o ka hilinai me ka maluhia me ka maluhia e onipaa ai ka launa kokoke ana o na puuwai o keia lahui mai ke Kalaunu a hiki i ke kanaka haahaa loa.

O ka makou e hai ae ma keia wahi ke haawi aku nei makou i na leo o ka mahalo i ko kakou Maknahine o ka Lahui ma ka ae oluolu ana aku e hooko ia keia mau launa pili kokoke mai na hana holomua o ka aina, na anaina manawalea, a me ka maluhia e kukulu a hoonipaa loa ia ka nohona Karistiano i ke ola o ke kino nhane.

MA NA lono hope loa i loaa mai nei o pili ana i ke kai lawaia o Beherina mawaena o na mana Aupuni o Amerika me Enelani, ke ku malie nei ka hana ma ka aoao o Amerika me ke kali aku a hoea mai ka pane a Haku Salisabule o Enelani, ina he pane kana e pale ana i ke kumuhana i hoolala ia e Peresidena Harisona no ka hooko aku.

Ina ma ka aoao o Enelani a loaa ole mai kana pane, he mea maopopo, e kono ia ke Aupuni Amerika e hooko aku i ka papahana mua ma kahookapu ana i kela kai lawaia o Beherina a e hoouna ia aku ana hoi na mokukaua ikaika o Amerika ino ka hooko aku i kela kauoha pili maua aupuni, oia hoi ke Kalekona, Bolatimoa, a me eha a elima paha mau moku laa, no ke kokua ana i kela mau moku ikaika hoomalu maluna o ia kai.

Ma keia mau eke leta ae e lohe maopopo ia mai ai ka pane a Enelani a me kana o hana aku ai.

HOOKALAKUPUA MA KA MOANA.

Ma ke Kinau i lohe ia mai ai, ua ike ia kekahi wahi moku pahaohao iwaho ae o ke Awa o Maalaea i ka auina la Poaha nei, a ua hiki ke ike maopopo ia aku kona ano he elima wale no mile ke kaawale, he waapa lana nui ke kolo ia ana mahope.

I ka wa Likilike i holo aku ai no Hamakua, ua kokoke loa oia e halawai aku me ua moku la, aka, ua huki koke ae oia i kona mau pe'a a holo aku la iwaho o ka moana kailipo. Ma ka manao o ke Kapena o Kinau, he moku kela i lako pono me na lako o ke kaua, a he hana naauao ole no kekahi moku Hawaii e hui me ia ma ka moana, mamua o ka loaa ana mai o kona mau aoao me na poka pukuniahi mai kela noku mai.

Eia keia moku pahaohao ke holo poaipuni nei i na mokupuni o Maui, Lanai a me Kahoolawe.

BUKE MOOLELO HAWAII.

Ma ka mokumahu Australia o ka Poalua nei' i loaa hou mai ai he heluna nui hou o ka Buke Moolelo Hawaii no na Kula Beritania, a Prof. Alekanodero i hoomakaukau ai a pai ia mai nei i Amerika no ka pomaikai o ko kakou mau Kula ma ka olelo Beritania. Ua nana iho makou i kekahi o ia mau kope, a he waiwai nui ia ma ka hoomahele ana i ko kakou mau opio e maopopo ai a e hookahua ia ai hoi ko lakou mau noonoo i ke kulana pili lahui o na kupuna o kakou no ka hapa keneturia i hala ae nei, a me ka loli ano nui o ka hikiwawe o ka pahola ana a ka uwila o ka malamalama ma keia paemoku o Hawaii nei iloko o ka naauao, ka holomua a me ka noho ana Karistiano i hoomalu ia malalo o na kanawai i loaa he kuokoa no kela me keia kanaka e walaea ana ma ko kakou mau kaiaulu o ka maluhia.

E loaa no keia mau Buke Moolelo ma ke kuai ke kipa ae ma ke Keena Hoonaauao o ke Aupuni.

HE HOOPII KOI POHO.

Ua hoopii koi poho ae nei o T. W. Rolina o ka Hui Sopa o Leleo i ka Luna Nui o ka Oihana Wai Mr. J. C. White, no ka $300 no ke pani ia ana o kona wai ana i uku mau ai i ke Aupuni no kekahi mau makahiki i hala ae nei no ke $45 o ka makahiki. I kona wa i lawe aku ai i ka uku makahiki mau o kona pono wai, ua hoole ia mai oia e ka Luna Wai, a ua pani ia kona lako wai e pono ai kana hana, a mamuli o ia, ua hoopoino nui ia oia no kela huina i hoike mua ia ae la, a na lwe ia aku ka hihia imua o ka Aha no ka hoolohe ana i koia pule iho nei. Ua hoopanee ia ka olelo hooholo a ka Aha no kekahi manawa la hoike ia mai.

He Hoalohaloha

I ka Makua Leonoro a me na kahuna e noho pu ana me oe, ma ka pa o Marieokamaru, ma Honolulu,

Aloha maikai oukou: O makou o na hoahanau Katolika e noho nei ma Kipahulu, mokupuni o Maui, ka apana a Rev. Keokolo e noho kahu nei no makou.

Ma ka ike ana i na nupepa a me ka leta kanikau a ko'u hoahanau iloko o ka Haku, Mr. J. A. Kahoonei i pahola mai ai.

Auwe ko luuluu kaumaha Thaawe iho maluna o kou mau hoahanan, ma o ka hoonele ia ana mai, ma o ka lawe ia ana aku o ke ola o ka Haku Epikopo o ko Hawaii Paeaina iloko o na la pokole o kona kaa mai ana.

Nolaila, ua hana a ua hooholo iho kou mau hoahanau e hoike aku ma ou la i ka makee nui ia o kona mau misiona oiai oia i kipa malihini mai ai i o makou nei a me kana malama maemae ana i ka oihana Katolika ma Hawaii nei.

Nolaila, ma ka aoao o na hoahanau Katolika o Kipahulu, ke komo pu aku nei makou e kanikau pu me oukou na kahuna a me na hoahanau a pau iloko o ka Ekalesia o ke Akua ola, no ka Haku Epikopo o Oloba i hala aku.

Nolaila, ke kakauinoa nei makou ma o ko makou komito la.

J. B. Kamakalaau.

E holo aku ana ka mokukaua Beritania Pesena no Vitoria, B. C. no kahi o na ulono hoolele hauli o ka haunaele i lohe ia mai nei.

Hale - Paikii
HAWAII

Helu 78.....Alanui Nuuanu

Ma ka Halepaikii mua iho nei o Ahi [Pake]

AH KAN KEE,
D. KAAHANUI,
NA ONA PAIKII.

Ma keia Hale Paikii i lilo ae nei i kekahi o ko kakou Keiki Hawaii Opio loaa i kamaaina nui ia, a i kaulana hoi ma na lawe malau ana o na

.....

Kii Hooleleaka

.....

o na ano a pau i kulike loa me na helehelena o ka mea Paikii, a na keia mau huahelu malalo e hoike i ka papakuhikuhi hana me ka hoemi loa ia o na auhau e like me ko keia mau la paakiki holomua ole e nee papa mai nei.

Kii Nunui 14x20, 3 Kii	$16.00
" 12x14, 3 Kii	10.00
" 8x10, 1 kakini Kii	9.00
" " ¼ "	5.00
Na Kii Cabineta, 1 kakini	5.00
" " ¼ "	3.00

Me keia mau hoakaka pokole, ua manaolana au e kipa mai aua o'u mau kini makamaka a hookah ka launa a papa leo pu ana i—

Hookahi Wai o ka Like.

DAVID KAAHANUI.

mar26 3t

F. H. REDWARD,
Contractor & Builder.

Informs his many friends and patrons that he can be found at the old stand,

NO. 73 KING STREET, HONOLULU,

Where he is prepared to do contracting and building of Brick, Stone and Wooden Buildings. Estimates given and jobbing promptly attended to. Bell Tel. No 2. P. O. Box. No. 423. 1m

VING FAT &CO.

Kamana Kukulu Hale

Ahi Alanui Betela me Moi.

E haawi ia no na koho no na ano kukulu hale a me na lako hale, a e loaa mau ana no na Pakena ano hou mai Kaleponi mai. O na Molina Hoonani, e loaa no ma keia hale me ka holopono loa.

O ka Halekuai Lako Hale, e loaa no ma ka Helu 90 alanui Nuuanu, ma kekahi aoao mai o ka Hale Kamana o Ahi.

E loaa no na Pahukupapau maikai a ma keia hale. dec26 1y

Hoolaha Baneko Nui

CLAUS SPRECKELS. WM G. IRWIN

CLAUS SPRECKELS & Co

Lawelawe Oihana Banako,

Honolulu, ko Hawaii Pae Aina.

Ua hiki ke kikoo i na bila kikeo wahi ano nui a pau o ka honua nei.

E lawe mai no i na hoahu dala ana Ma ke ano waiho hamama, oia hoi,

Aole e loaa ka ukupanee, lawelawe i na ohi dala ana a me ka oihana banako laulaha o na ano a pau loa;

na hoahu dala ana e loaa ai ka ukupanee ma o ko lakou Waiho a Hoahu, aia no ia malalo o *ala a me na hooponono ia*

J. Mahiai Kaneakua.

LOIO A HE LUNA HOOIAIO PALAPALA.

KEENA HANA—Kihi o na Alanui Betela me Moi, ma ke Keena hana o Kaulukou.

oct17 1y

Na Hoa o ka Hale Ahaolelo o 1892.

NA LII.

Mokupuni o Oahu.

C O Berger	"
J S Walker	"
E C Makapolena	"
J A Cummins	"
J N S Williams	"
Paul Neumann	"
John Ena	"
A P Peterson	"
D W Pua	"

Mokupuni o Hawaii.

J Kauhane	"
J M Horner	"
R Hind	"
J Marsden	"
A Young	"
J G Hoapili	"

Mokupuni o Maui.

W Y Horner	"
R D Walbridge	"
W H Cornwell	"
H P Baldwin	"
L A Kakina	"
Jas Anderson	"

Mokupuni o Kauai.

G N Wilikoki	"
P P Kanoa	"
A Drier	"

NA LUNAMAKAAINANA.

Mokupuni o Oahu.

W C Waila	"
S W Bipikane	"
C W Akepoka	"
S K Aki	"
S K Pua	"
J E Buki	"
R W Wilikoki	"
A Kauhi	"

Mokupuni o Hawaii.

J H Waipuilani	"
J K Kaunamano	"
Koahou	"
J Nawahi	"
J N Kapahu	"
G P Kamauoha	"

Mokupuni o Maui.

W Edmunds	"
J Kaluna	"
L W P Kanealii	"
W White	"
J K Iosepa	"

Mokupuni o Molokai.

G S Nahinu	"

Mokupuni o Kauai.

J A Kakina	"
W O Kamika	"
A S Wilikoki	"

Hale Paikii Aloha

ALANUI NUUANU

ma keia aoao mai o Kuini Emma Holo.

Ua makaau au no ke Pai Hooleleaka aku i na ano kii a pau, oia hoi na

KII OHANA,
BEBE,
LUAU,
WAHI NOHO,
KINO MAKE,
a me na

Ano Kii a Pau.

me ka hoemi a hoonui paha e like me kou makemake. E hoomanao e na makamaka, o ka Hale Paikii ALOHA kahi emi loa o na Kii a me ka eleu o na lawelawe ana.

T. P. SEVERIN, [Kapolena.]

hov Luna Nui.

NAWAHI me HUNTSMAN

NA LOIO LAHUI.

Ua makaukau maua e haawi aku i na kokua ma ke Kanawai imua o na Ahahookololokolo a pau o keia aupuni. Keena hana, kihi aku o na alanu Moi me Alakea, Honolulu.

Ua hiki ke lawe ia na kauoha iloko o ko maua keena no na hana ana aina e ka Enginia R. W. Wilikoki.

E kipa mai i o maua nei mamua o ka hale o ae.

jn6 1m

Halekuai Helu Ekahi

—(NA)—

Waina me Waiona

Alanui Kalepa, aoao makai

.....

Eia ma keia halekuai o ko oukou makamaka kahiko e loaa ai na

Waiona Helu Ekahi

Ua hiki au ke hooko aku i na mana manawa a pau a na hoaloha e kau leo mai ai ma na kauoha, a oia no hoi ka wa e hoopiha koke ia aku ai me ka piha eleu o ka uwila.

E Kipa mai e na Hoa

I ko oukou makamaka kahiko,

FRANK BROWN,
PALANIKE.

AHI.

HALE KAMANA—Nuuanu St., 89.

Kuai o na ano lako hale a pau, na moe, na noho, na pahu kupapau, a pela aku.

☞ He makepono ke kumukuai.

nov28 6mos

Ka Waiwai o Alapai.

Ke hoolaha ia aku nei ma keia, o Mele Alapai a me John Alapai, kana kane mare, ua hoolilo aku laua i ko laua mau Waiwai Paa a pau, koe ko laua Pa-hale, e waiho la ma Kapalama i ka mea nona ka inoa malalo iho me ka hilinai, aohe o laua kuleana iki i koe maluna o ia mau waiwai.

O na uku hoolimalima a pau o ia mau aina, e uku ia mai no ia ia'u, aole e kau na aie o na ano a pau i hana ia, e kekahi o na aeao elua, maluna iho o'u.

CHAS. T. GULICK,
Kahu Malama Waiwai.

Honolulu, Jan. 13, 1892.

jan 16 3t